

**Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчально-методичної роботи
професор Роман ВЕРНИДУБ
«20» _____ 20__ р.

**ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ
ОСВІТНЯ ПОЛІТИКА ТА ЛІДЕРСТВО**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

для усіх спеціальностей університету

Київ – 2025

Укладачі програми: **Віктор АНДРУЩЕНКО**, академік НАПН України, доктор філософських наук, професор, ректор УДУ імені Михайла Драгоманова, академік НАПН України, член-кореспондент НАН України, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики ННІ філософії та освітньої політики;
Роман ВЕРНИДУБ, доктор філософських наук, професор, проректор з навчально-методичної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики ННІ філософії та освітньої політики;
Валентина БОБРИЦЬКА, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики ННІ філософії та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова.

Рецензенти:

Наталія АРІСТОВА, доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України;
Сергій ТЕРЕПИЩИЙ, доктор філософських наук, професор, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики ННІ філософії та освітньої політики УДУ імені Михайла Драгоманова

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні Науково-методичної ради УДУ імені Михайла Драгоманова «27» серпня 20 25 року, протокол № 11

Затверджено на засіданні Вченої ради УДУ імені Михайла Драгоманова
серпня 20 25 р., протокол № 1.

«28»

I. Пояснювальна записка

Програма навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» складена відповідно до освітньо-професійних (освітньо-наукових) програм підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей УДУ імені Михайла Драгоманова.

Мета навчальної дисципліни:

полягає у розкритті закономірностей процесу планування й реалізації освітньої політики з огляду на загальнонаціональний і міжнародний вимір, особливостей розвитку державної політики у галузі освіти за умов державного суверенітету України, а також з урахуванням перебігу освітнього процесу під час воєнного стану й повоєнної відбудови; формування лідерів для застосування кращих практик в професійній діяльності, в освітніх закладах та організаціях.

II. Орієнтовний план навчальної дисципліни

№ з/п	Назва навчальної дисципліни, шифр за навчальним планом та кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин (денна форма навчання)					Кількість годин (заочна форма навчання)				
		Аудиторні	лекції	семінарські	практичні	СРС	Аудиторні	лекції	семінарські	практичні	СРС
1	Освітня політика та лідерство, ЗП02, 3 кредита ЄКТС	22/20	12	10/8	-	68/70	10	6	4	-	80
	Разом:	22/20	12	10/8	-	68/70	10	6	4	-	80

Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Модуль I. Теоретико-методологічні основи освітньої політики

Тема 1.1. Основи освітньої політики. Аналіз освітньої політики: загальнонаціональний та міжнародний виміри.

Вступ. Освіта як ключовий чинник суспільного прогресу, успішного розвитку націй, держав, кожної людини. Об'єкти, суб'єкти та предмет освітньої політики. Основні характеристики освітньої політики. Проблеми освітньої політики України на сучасному етапі розвитку освітньої сфери.

Предмет аналізу освітньої політики. Схема аналізу освітньої політики (на стадії обговорення варіантів політики). Цикл освітньої політики: аналіз чинної ситуації; створення варіантів політики; оцінювання варіантів політики; адаптація політичного рішення; політичне планування і впровадження; оцінка впливу політики. Компоненти освітньої політики: 1) визначення проблеми; 2) розвиток політики; 3) обговорення і прийняття рішень; 4) впровадження політики; 5) оцінювання політики.

Тема 1.2 Розвиток державної політики у сфері освіти за період державної незалежності України.

Аналітичний огляд основних віх розвитку освітньої політики в Україні в контексті глобалізації та євроінтеграції. Етапи формування державної освітньої політики в галузі освіти за період незалежності, їх характеристика. Особливості планування й упровадження освітньої політики в умовах воєнного стану в Україні й перспектив повоєнної відбудови галузі освіти.

Тема 2.1 Стратегії державної освітньої політики в різних регіонах світу та можливості їх застосування в Україні.

Загальні правила забезпечення процесу планування освітньої політики у вітчизняній і міжнародній практиці. Можливості застосування стратегій державної освітньої політики в країнах ЄС в Україні. Міжнародна стандартна класифікація освіти: концептуальні підходи до її реалізації у вітчизняній освіті.

Тема 2.2-2.4. Забезпечення рівного доступу, підвищення якості та конкурентоспроможності освіти як показники освітньої політики в Україні.

Дошкільна освіта: рівний доступ і якість для кожної дитини. Нормативно-правове забезпечення, досягнення, гострі проблеми, їх особливості та кроки до розв'язання. Освітня політика у сфері дошкільної освіти на сучасному етапі її розвитку. Лідерство в дошкільній освіті.

Повна загальна середня освіта (далі – повна ЗВО) як основна ланка безперервної освіти. Нормативно-правове забезпечення. Особливості запровадження нової концепції розвитку української школи (Нова українська школа, 2016 р.) та імплементації Закону України «Про повну загальну середню освіту» (2020) в умовах воєнного стану. Характеристика досягнень і гострих проблем повної ЗСО, пріоритети освітньої політики у цій галузі. Взаємозв'язок «автономія – відповідальність – врядування – лідерство» як основа інституційного розвитку закладу ЗВО.

Освіта осіб з особливими потребами як пріоритетний напрям державної політики в освіті України. Нормативно-правове забезпечення. Завдання спеціальної освіти. Недоліки сучасної системи освіти осіб з особливими освітніми потребами. Інклюзивна освіта. Пріоритети освітньої політики у сфері спеціальної освіти. Лідерство в освіті дітей з особливими освітніми потребами.

Позашкільна освіта: додаткові можливості для розвитку дитини. Нормативно-правове забезпечення, досягнення, проблеми, завдання освітньої політики у сфері позашкільної освіти. Лідерство в позашкільній освіті.

Освітня політика у сфері *професійної (професійно-технічної) освіти*. Нормативно-правове забезпечення. Специфіка України у розвитку професійної (професійно-технічної) освіти. Стратегія модернізації професійної (професійно-технічної) освіти на сучасному етапі. Лідерство у професійній (професійно-технічній) освіті.

Фахова передвища освіта і вища освіта. Нормативно-правове забезпечення, досягнення, проблеми, завдання освітньої політики у сфері фахової передвищої освіти. Дуальна освіта як форма здобуття освіти: нормативно-правове забезпечення, завдання, особливості, перспективи для працевлаштування. Фахова передвища освіта і лідерство.

Освітня політика в галузі вищої освіти. Нормативно-правове забезпечення. Специфіка імплементації Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.), Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки (2022) в умовах воєнного стану й з урахуванням перспектив повоєнної відбудови. Європейська інтеграція вищої освіти України. Автономія та врядування у вищій освіті. Формування студентоцентрованого навчального середовища у вищій освіті. Взаємодія у системі «вища освіта – ринок праці». Соціальний вимір вищої освіти. Забезпечення якості вищої освіти. Проблеми і перспективи розвитку науки у закладах вищої освіти. Інструменти для розвитку інституційного лідерства дослідницького університету.

Освіта дорослих як невід'ємна складова освіти впродовж життя. Особливості нормативно-правового забезпечення в Україні. Формальна, неформальна, інформальна освіта в системі освіти дорослих. Характеристика здобутків у сфері освіти дорослих. Аналіз сучасного стану і проблем освіти дорослих. Пріоритети розвитку галузі. Лідерство в освіті дорослих.

Модуль III. Лідерство в освітній політиці (тренінг професійного зростання).

Мета: сформуувати готовність майбутніх освітян та інших фахівців стати лідерами в освітніх організаціях/закладах, мати суб'єктну позицію у громадських обговореннях освітніх

ініціатив законодавчої і виконавчих органів влади, зокрема Верховної Ради України та Міністерства освіти і науки України.

Під час тренінгу професійного зростання студенти застосовують знання в галузі освіти, лідерства, політики, отримані у процесі вивчення модулів 1 і 2, й набувають навички лідера в освітній політиці як інструментів для участі у формуванні сьогодення й майбутнього освіти в Україні з огляду на її актуальні національні пріоритети й євроінтеграційні устремління.

Тема 3.1. Експертна оцінка освітньої ініціативи* законодавчої і виконавчої влади в галузі освіти України.

Прим.: До уваги беруться актуальні законодавчі, підзаконні акти, проекти та інші освітні ініціативи, які є на офіційному вебсайті профільного комітету Верховної Ради України та Міністерства освіти і науки України, й пропонуються для громадського обговорення. Пріоритет – для тих ініціатив, які стосуються галузі і спеціальності тієї освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, на якій навчаються студенти.

Тема 3.2. Лідерство в удосконаленні освітньої політики України.

Прим.: Тренінг проводиться у вигляді групового заняття із обговорення й захисту рекомендацій, що сформульовані у науковому проєкті студентів на тему: «Освітня політика України й ...(країна Європейського Союзу на вибір студента): порівняльний аналіз».

IV. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Андрущенко В.П., Вернидуб Р.М., Бобрицька В. І., Вашкевич В.М., Савельєв В.Л., Процька С.М. Освітня політика [навч. посіб. для самостійної роботи студентів другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей НПУ імені М.П. Драгоманова / за заг. ред. акад. В.П. Андрущенка. Київ, Україна: НПУ імені М.П. Драгоманова, 2020. Вид-во: Київ: ФОП Ямчинський О.В. 492 с.
2. Андрущенко В.П. У пошуках свободи: історіографія української культури від найдавніших часів до наших днів: наукова публіцистика: книга для читання. Наук. ред.. Михайло Журба. Київ. Вид-во Людмила, 2023. 735 с.
3. Бобрицька В.І. Освітня політика у громадянському вихованні педагогічної еліти. *Методологія неперервної освіти та наукового дослідження* : монографія; за ред. Н.М. Рідей, Е.В. Лузік. Київ: ТОВ ЦП «Компринт», 2020. С. 387-424.
4. Бобрицька В.І. Освітні реформи України у вимірі педагогічної рефлексії. *Ukrainian professional education = Українська професійна освіта* : Scientific journal / Poltava V. G. Korolenko Nat. Ped. University. Poltava, 2022. Iss. 12. С. 18-23.
5. Вернидуб Р. М. Проблеми модернізації освітнього простору в умовах інституційних трансформацій глобального суспільства. *Освітня політика: філософія, теорія, практика монографія* / За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол. : В. П. Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. К. : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. С.203–229.
6. Калашнікова С. Розвиток лідерського потенціалу сучасного університету: основи та інструменти: Навчальний посібник. К. : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 44 с
7. Концептуальні, методологічні та практичні проблеми соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики». Матер. IV Міжнародн. наук.-практ. конф. 11 травня 2023 року, УДУ імені Михайла Драгоманова, м. Київ, 2023. 173 с.
8. Лідери ХХІ століття. Формування особистості харизматичного лідера на основі гуманітарних технологій для управління соціальними системами: Матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції 29-30 вересня 2020 року / За заг. ред. Романовського О. Г. Х.: НТУ «ХПІ», 2020. 226 с.
9. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)]; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. Бібліогр.: с. 21. (До 30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
10. Освітня політика: філософія, теорія, практика: монографія /За ред. В. П.Андрущенка; Авт. кол.: В. П.Андрущенко, Б.І. Андрусишин, В.І. Бобрицька, Р.М. Вернидуб, В.Л. Савельєв та ін. Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2015. 484 с.
11. Педагогічна конституція Європи. Франкфурт. 2013. URL: <https://npu.edu.ua/en/?view=article&id=2284:l-r526&catid=247>

12. Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти. Наказ МОН України № 776 від 16.07 2018 р. URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-konceptsiyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>
13. Про схвалення Стратегії розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 лютого 2022 року № 286-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/286-2022-%D1%80#Text>
14. Про затвердження професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти». Наказ МОН України № 1466 від 16.10.2024 року. URL: <https://osvita.ua/doc/files/news/933/93388/671b468b176c8465976827.pdf>
15. Рамка цифрової компетентності педагогічних і науково-педагогічних працівників. Урядовий портал. Єдиний вебпортал органів виконавчої влади. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/na-portali-diyacifrova-osvita-zyavilisya-tri-novi-ramki-cifrovih-kompetentnostej-dlya-pidpriyemciv-derzhsluzhbovciv-i-osvityan>
16. Bobrytska, V. I., Krasylnykova, H. V., Beseda, N. A., Krasylnykov, S. R., Skyrda T. S. (2024). 'Artificial intelligence (AI) in Ukrainian Higher Education: a Comprehensive Study of Stakeholder Attitudes, Expectations and Concerns. *International Journal of Learning, Teaching and Educational Research*. Vol. 23, No. 1, pp. 400-426, January 2024 <https://doi.org/10.26803/ijlter.23.1.20>

Витяг з протоколу № 5
засідання кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
від 23 грудня 2024 року

ПРИСУТНІ: *Вашкевич В.М. – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри; Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, академік НАПН України, ректор Університету; Вернидуб Р.М. – доктор філософських наук, професор, проректор Університету; Драпушко Р.Г. – кандидат філософських наук, доцент, проректор Університету; Панченко Л.М. – кандидат філософських наук, професор, вчений секретар Університету; Новіцька Т.В. – кандидат філософських наук, доцент кафедри; Бобрицька В.І. – доктор педагогічних наук, професор; Терепиций С.О. – доктор філософських наук, професор; Матусевич Т.В. – кандидат філософських наук, доцент; Процька С.М. – кандидат педагогічних наук, доцент.*

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про затвердження навчальної програми/освітнього компонента «Освітня політика та лідерство» загального циклу для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей УДУ імені Михайла Драгоманова (Автори: Андрущенко В.П., ректор УДУ імені Михайла Драгоманова, член-кор. НАН України, академік НАПН України, д. філос. н., професор, Вернидуб Р.М., проректор з навчально-методичної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова, д. філос. н., професор, Бобрицька В.І., д. пед. н., професор).

СЛУХАЛИ:

Завідувач кафедри, д. філос. н., професор Вашкевич Віктор Миколайович повідомив професорсько-викладацький склад кафедри про затвердження навчальної програми/освітнього компонента «Освітня політика та лідерство» загального циклу для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей УДУ імені Михайла Драгоманова (Автори: Андрущенко В.П., ректор УДУ імені Михайла Драгоманова, член-кор. НАН України, академік НАПН України, д. філос. н., професор, Вернидуб Р.М., проректор з навчально-методичної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова, д. філос. н., професор, Бобрицька В.І., д. пед. н., професор).

УХВАЛИЛИ:

Затвердити навчальну програму/освітній компонент «Освітня політика та лідерство» загального циклу для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей УДУ імені Михайла Драгоманова (Автори: Андрущенко В.П., ректор УДУ імені Михайла Драгоманова, член-кор. НАН України, академік НАПН України, д. філос. н., професор, Вернидуб Р.М., проректор з навчально-методичної роботи УДУ імені Михайла Драгоманова, д. філос. н., професор, Бобрицька В.І., д. пед. н., професор).

Завідувач кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
д. філос. н., професор

Віктор ВАШКЕВИЧ

Секретар кафедри

Світлана ПРОЦЬКА

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Навчально-науковий інститут філософії та освітньої політики

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 11

засідання Вченої ради Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики

«25» червня 2025 року

ГОЛОВА – РУСАКОВ Сергій Сергійович, кандидат філософських наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту філософії та освітньої політики.

СЕКРЕТАР – ПРОЦЬКА Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики

ПРИСУТНІ: *Василенко В. С.*, заступниця директора з навчально-методичної роботи, ст. викладач кафедри богослов'я та релігієзнавства; *Глушко Т. П.*, заступниця директора з наукової роботи та міжнародних зв'язків, професор кафедри філософії, д. філос. н., професор; *Андрущенко Т. І.*, завідувачка кафедри етики та естетики, д. філос. н., професор; *Бондаренко В. Д.*, завідувач кафедри богослов'я та релігієзнавства, д. філос. н., професор; *Вашкевич В. М.*, завідувач кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, д. філос. н., професор; *Гончаренко К. С.*, завідувачка кафедри філософії, к. філос. н., доцент; *Розова Т. В.*, завідувачка кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології, д. філос. н., професор; *Бобрицька В. І.*, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, д. пед. н., професор; *Ворожейкін Є. П.*, ст. викладач кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології, к. філос. н.; *Дорога А. Є.*, професор кафедри етики та естетики, к. філос. н., професор; *Легкун Т. В.*, викладач кафедри філософії, к. філос. н.; *Матюшко Б. К.*, доцент кафедри філософії, к. філос. н., доцент; *Новіцька Т. В.*, голова трудового колективу та профспілки інституту, доцент кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, к. філос. н.; *Осадча Л. В.*, професор кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології, к. філос. н., доцент; *Теретичий С. О.*, професор кафедри соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики, д. філос. н., професор; *Целковський Г. А.*, доцент кафедри богослов'я та релігієзнавства, к. філос. н., доцент, докторант; *Чорноморець Ю. П.*, професор кафедри богослов'я та релігієзнавства, д. філос. н., професор; *Шульга Т. Ю.*, ст. викладач кафедри етики та естетики; *Загребельна І. В.*, голова первинної профспілкової організації студентів ННІ ФОП, студентка групи 2Філо; *Корицький Я. Б.*, голова Наукового товариства студентів та аспірантів ННІ ФОП, аспірант спеціальності 031 «Релігієзнавство»; *Чуріна Д. К.*, голова студентського парламенту ННІ ФОП, студентка групи 2Куль; *Слюсар М. Д.*, заступниця голови студентського парламенту ННІ ФОП, студентка групи 3Куль; *Логвіненко К. О.*, ст. лаборант кафедри філософської антропології, філософії культури та культурології.

Порядок денний:

Про затвердження програми навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

СЛУХАЛИ:

Про затвердження програми навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

ВИСТУПИЛИ:

Василенко В. С. (заступниця директора з навчально-методичної роботи) ознайомила присутніх про затвердження програми навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

УХВАЛИЛИ:

Затвердити програму навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Результати голосування:

Всього членів ради – 25;

Присутні – 25.

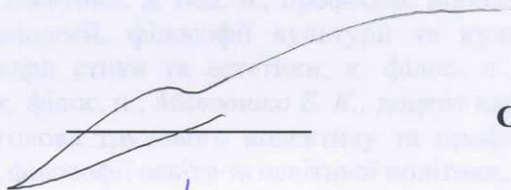
ГОЛОСУВАЛИ:

«за» - 25;

«проти» - немає;

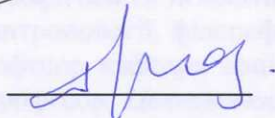
«утримались» - немає.

Голова Вченої ради

Сергій РУСАКОВ

Секретар Вченої ради

Світлана ПРОЦЬКА

РЕЦЕНЗІЯ

на Програму навчальної дисципліни/ освітнього компонента

«Освітня політика та лідерство»

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти

(авт.-розробн.: Андрущенко В.П., Вернидуб Р.М., Бобрицька В.І.)

Рецензована Програма навчальної дисципліни / освітнього компонента (ОК) «Освітня політика та лідерство» містить необхідні структурні елементи для документів навчально-методичного забезпечення цього виду: визначено мету і завдання, основні результати навчання і компетентності, схарактеризовано зміст навчальної дисципліни за модулями і темами, описано засоби діагностики успішності навчання, надано перелік рекомендованих інформаційних джерел.

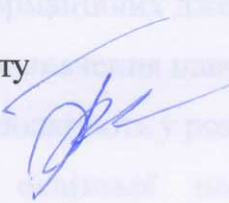
Актуальними є мета й завдання вивчення навчальної дисципліни/ ОК «Освітня політика та лідерство», які полягають у розкритті закономірностей процесу формування державної освітньої політики з огляду на загальнонаціональний і міжнародний вимір, особливості розвитку державної політики у сфері освіти за умов державного суверенітету України; здійснення аналізу стратегії державної освітньої політики в Україні; реалізацію стратегічних пріоритетів у плануванні та впровадженні державної освітньої політики в Україні; розроблення на цій основі науково-методичних підходів до розвитку професійних компетентностей здобувачів освітнього рівня магістр.

Вважаємо, що наявність теоретичних й практико орієнтованих модулів у Програмі створює реальне підґрунтя для реалізації мети й завдань, визначених у програмі. Окрім того вивчення цієї навчальної дисципліни сприятиме, на нашу думку, ефективному формуванню загальних та професійних компетентностей майбутніх випускників.

Отже, програму навчальної дисципліни / ОК «Освітня політика та лідерство» (авт.-розробн.: Андрущенко В.П., Вернидуб Р.М., Бобрицька В.І.) можна рекомендувати для розгляду на Вченій раді УДУ імені Михайла Драгоманова й упровадження у професійній підготовці здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх спеціальностей.

Рецензент:

Доктор філософських наук, професор,
професор кафедри соціальної філософії,
філософії освіти та освітньої політики
ІНІ філософії та освітньої політики
Українського державного університету
імені Михайла Драгоманова

 Сергій ТЕРЕПИЩИЙ

РЕЦЕНЗІЯ

на Програму нормативної навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство» для студентів усіх спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти
(авт.-розробн. В.П. Андрущенко, В.М. Вернидуб, В.І. Бобрицька)

Програма нормативної навчальної дисципліни «Освітня політика та лідерство», яку представлено на рецензування, містить структурні елементи, які є обов'язковими для документів навчально-методичного забезпечення цього виду. Так, у Програмі визначено завдання, основні результати навчання і компетентності, окреслено Примірний тематичний план, схарактеризовано зміст навчальної дисципліни за модулями і темами, описано засоби діагностики успішності навчання, надано перелік рекомендованих інформаційних джерел.

Програмою передбачено вивчення таких змістових модулів (ЗМ): «Теоретико-методологічні основи освітньої політики» (ЗМ 1), «Стан та перспективи розвитку освітньої політики в Україні: міжнародний та національний контекст» (ЗМ 2), «Лідерство в освітній політиці (тренінг професійного зростання)» (ЗМ 3). Наявність теоретичних і практико орієнтованих модулів у Програмі створює реальне підґрунтя для реалізації мети й завдань, визначених у програмі. Окрім того вивчення цієї навчальної дисципліни сприятиме, на нашу думку, ефективному формуванню низки загальних компетентностей («soft skills»), що визначені Стандартами вищої освіти переважної більшості спеціальностей: Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; Здатність проведення досліджень на відповідному рівні; Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми тощо.

На схвалення заслуговує й те, що Програмою нормативної навчальної дисципліни «Освітня політика і лідерство» передбачено врахування нового покоління Стандартів вищої освіти за різними спеціальностями і Професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти» (2024). Це є важливим задля досягнення визначеної мети: розкриття закономірностей процесу формування освітньої політики з огляду на загальнонаціональний і міжнародний вимір,

особливостей розвитку державної політики в галузі освіти за умов державного суверенітету України; формування у фахівців з вищою освітою лідерської позиції щодо розроблення й упровадження освітньої політики в Україні з огляду на євроінтеграційні пріоритети.

Висновок. Програму нормативної навчальної дисципліни «Освітня політика і лідерство» (авт.-розробн. В.П. Андрущенко, В.М. Вернидуб, В.І. Бобрицька) можна рекомендувати для розгляду на Вченій раді УДУ імені Михайла Драгоманова, а також для застосування у професійній підготовці фахівців з вищою освітою всіх спеціальностей другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Завідувач відділу міжнародних зв'язків
та наукової співпраці Інституту педагогіки
Національної академії педагогічних наук України,
доктор педагогічних наук, професор

Наталія АРІСТОВА

Н.Арістової
Ір/Шибану